

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง
อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
Parents' Participation Behaviors In Educational Management Of
Medium-Sized School Kaeng Hang Maeo District Chanthaburi

ภคิฐาพร เจริญสวัสดิ์¹
สมบัติ เดชบำรุง²

Received : April 27, 2025

Revised : May 5, 2025

Accepted : June 24, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี 2) แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองในโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี จำนวน 2 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านโคกวัด และโรงเรียนบ้านวังอีแอ่น จำนวน 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน การดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล และต่ำสุดคือ ด้านการรับผลประโยชน์

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ดังนี้ 1) แต่งตั้งผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการแต่ละระดับชั้นเรียน 2) โรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครองร่วมกันพิจารณาแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน 3) การจัดการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองและนักเรียน และ 4) คณะกรรมการระดับชั้นเรียน ทำหน้าที่ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research was descriptive research. The objectives are to study 1) the participation of parents in the educational administration of medium-sized schools. Kaeng Hang Maeo District Chanthaburi Province 2) Guidelines for developing and promoting parental participation in the educational administration of medium-sized schools. Kaeng Hang Maeo District Chanthaburi Province The sample group was parents in a medium-sized school. Kaeng Hang Maeo District Chanthaburi Province, 2 schools, consisting of Ban Khok Wat School and Ban Wang E-Aen School, totaling 83 people. The tools used to collect data this time were opinion questionnaires and structured interviews. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. and content analysis

The research results found that

1. Participation in the educational management of medium-sized schools. Kaeng Hang Maeo District Chanthaburi Province In terms of setting objectives, overall, the average was at a moderate level. When considering each aspect, it was found that the operation aspect has the highest average, followed by the evaluation aspect and the lowest was the benefit receiving aspect.

2. Guidelines for developing parental participation in the educational administration of medium-sized schools Kaeng Hang Maeo District Chanthaburi Province as follows: 1) Appoint parents as working groups for each grade level. 2) Schools, communities, and parents jointly consider learning resources at the community level. 3) Organize teaching and learning with the participation of parents. It creates a good understanding between parents and students and 4) Class level committees. Responsible for evaluating the achievement of school operations. which will be useful in further development

Keywords: participation

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 ข้อ 4 บัญญัติว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา ให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 23-24)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 9 ข้อ 6 บัญญัติว่า การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น นอกจากนี้ มาตรา 24 บัญญัติว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และมาตรา 29 บัญญัติว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน (รุจิรุ ภู่อารยะ และกัลป์ยมน อินทุสุต, 2558, หน้า 13-15)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้ เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมที่ทำหน้าที่หลักในการให้การศึกษาอบรมอย่างเป็นระบบแก่เด็ก เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โรงเรียนจะทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่เด็กได้ครบทุกสิ่ง ทุกอย่างนั้น ย่อมเป็นไปได้ ยอมรับว่าการศึกษา คือ การจัดการประสบการณ์ให้กับเด็ก ประสบการณ์ที่เด็กควรได้รับมิใช่มียู่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น ยังมีอยู่ในที่อื่น ๆ ในชุมชนอีกมาก ชุมชนจึงมีส่วนให้ประสบการณ์ที่เป็นรากฐาน ทางขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และเจตคติแก่เด็ก ดังนั้นโรงเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ตรงตามความต้องการของชุมชน และเหมาะสมกับสภาพ ทั้งทาง เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งยังเป็นการถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย ที่ให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอีกด้วย โดยถือว่าโรงเรียนเป็นของประชาชนจัดดำเนินการโดยประชาชนและเพื่อประชาชน (รัตน กาญจนพันธุ์ , 2557, หน้า 163)

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มุ่งให้เกิดต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า และโรงเรียนสามารถนำไปใช้วางแผนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรง ตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น อีกทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาให้กับกระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาในโรงเรียน โดยการนำทรัพยากรในการบริหารที่มีอยู่ในชุมชนและท้องถิ่นมาสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานการณ์ และทุกสถานที่และเพื่อให้ชุมชนเกิดความรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นความร่วมมือของทุกคนที่เป็นสมาชิกใน ชุมชน สังคม และท้องถิ่น ซึ่งเปรียบเสมือนเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจใน สถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นของตน เป็นการสร้างความร่วมมือในการปรับปรุง และพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อเป็นการช่วยให้การศึกษาของนักเรียนในชุมชนมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น (พณิกัด สุขศิริ, 2555, หน้า 3-4)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองตามสมควร แต่ยังไม่เกิดความร่วมมือพัฒนาทางการศึกษา

เท่าที่ควร ทางโรงเรียนจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ร่วมมือกันและเข้ามามีส่วนร่วม การบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนานักเรียนและการดำเนินการทุกด้านในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดหมาย และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบ้าน ชุมชน กับโรงเรียนเป็นอย่างดี (อำนวย ป้อมน้อย, 2557, หน้า 4) และจากการดำเนินการดังกล่าวที่ผ่านมา โรงเรียนยังขาดข้อมูลสนับสนุนเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน หรือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังมีปัญหาและอุปสรรคในด้านใดที่จะต้องได้รับการปรับปรุงกิจกรรมที่จัดขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองหรือไม่ การที่โรงเรียนยังขาดข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการวางแผนและปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก (รุจิราพรรณ คงช่วย, 2556, หน้า 3-4)

ปัญหาในการวิจัย โรงเรียนบ้านโคกวัด และโรงเรียนบ้านวังอีแอ่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรีเป็นโรงเรียนขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เป็นสถานศึกษาที่ จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรมและรับจ้าง ซึ่งประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า อาจทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ซึ่งสังเกตได้จากปีที่ผ่านมาที่พบว่า ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและประเมินผลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของ โรงเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียน รวมถึงการระดมเงินทุนเพื่อการศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนค่อนข้างน้อย ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่ควร

จากปัญหาดังกล่าวเพื่อให้การบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกวัด และโรงเรียนบ้านวังอีแอ่น มีคุณภาพและประสบความสำเร็จนั้น การบริหารการจัดการศึกษาจึงควรให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการ บริหารโรงเรียน โดยให้ผู้ปกครอง ครอบครัวเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพ การศึกษา เนื่องจากครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกของเด็ก คุณภาพผู้เรียนจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของครอบครัวและโรงเรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพื่อให้เยาวชนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาค แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การปฏิรูปการศึกษายังไม่สามารถพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ได้สมดังใจปรารถนาของสังคม เห็นได้จากกระแสวิพากษ์วิจารณ์ของสังคมที่มีต่อการศึกษาไทยว่าไม่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าคุณภาพผู้เรียนไม่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยสถานศึกษาโดยลำพัง แต่ต้องเกิดขึ้นจากการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมโดยเฉพาะครอบครัว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกวัด และโรงเรียนบ้านวังอีแอ่น อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา ของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี มีทุกแนวทาง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดประชากรโดยใช้ตารางของ Taro Yamane ที่ ± 10 ได้กลุ่มตัวอย่างมีทั้ง หด 83 คน และใช้วิธีสุ่มประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) และเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนของแต่ละโรงเรียนและจับฉลากตามรายชื่อผู้ปกครองเพื่อตอบแบบสอบถาม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

2) ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการ การศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี ซึ่งการมีส่วนร่วม 4 กระบวนการ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี จำนวน 4 ด้าน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและ แบบสัมภาษณ์ ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี เพื่อศึกษาแนวทางการ แนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกัน มีพหุแนวทาง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนด โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาสร้างเป็นเครื่องมือ โดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี แบ่ง ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scales) โดยกำหนดน้ำหนักและคะแนน ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับน้อย มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) และ นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครอง ในโรงเรียนบ้านช่องกะพัต ปีการศึกษา 2566

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้คืน มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Lee J : 161 Cronbach. 1978) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .867

ขั้นตอนที่ 6 นำประเด็นคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านของแบบสอบถาม มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบประเด็นสัมภาษณ์ก่อน และไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือฉบับที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียน ขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรกำหนดให้ผู้ปกครองของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2566 เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกวัด และโรงเรียนบ้านวังอีแอ่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลผู้ปกครองที่เป็นประชากร

2) ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามพร้อมนำแบบสอบถามฉบับ สมบูรณ์ ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงแนบไปกับแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านโคกวัด และโรงเรียนบ้านวังอีแอ่นที่ถูกเลือก โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย การเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง และแจ้งกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล และติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4) ได้แบบสอบถามกลับคืนมา นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดย ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นผู้บริหาร 2 คน ครู 1 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ในการทำงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของ ผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best.1970, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาของ โรงเรียน ขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี โดยนำผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ความถี่ (Frequency)

2) ร้อยละ (Percentage)

3) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5) การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ	3.46	0.44	ปานกลาง	3
2.	การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ	3.51	0.34	มาก	1
3.	การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์	3.46	0.43	ปานกลาง	4
4.	การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล	3.50	0.39	มาก	2
โดยรวม		3.48	0.26	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.48$, $S.D. = 0.26$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 2 ด้านการ ดำเนินการ ($= 3.51$, $S.D. = 0.34$) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านการประเมินผล ($= 3.50$, $S.D. = 0.39$) และต่ำสุดคือด้านที่ 1 ด้านการรับผลประโยชน์ ($= 3.46$, $S.D. = 0.43$)

ตารางที่ 2 สรุปแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 คน ดังนี้

ข้อที่	ประเด็นสัมภาษณ์	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	สรุป
1	แต่งตั้งผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการแต่ละระดับชั้นเรียน	✓	✓	✓	3
2	โรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครองร่วมกันพิจารณาแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน มีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ให้มีความทันสมัย และสามารถสร้างการเรียนรู้ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน	✓	✓	✓	3
3	การจัดการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการสร้าง	✓	✓	✓	3
4	ความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครอบครัว เข้มแข็ง อบอุ่น ลดปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว	✓	✓	✓	3

จากตารางที่ 2 สรุป แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา ของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 คน เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) แต่งตั้งผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการแต่ละระดับชั้นเรียน 2) โรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครองร่วมกันพิจารณาแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน มีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ให้มีความทันสมัย และสามารถสร้างการเรียนรู้ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน 3) การจัดการเรียนการสอนโดยการ มีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครอบครัว เข้มแข็ง อบอุ่น ลด ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว และ 4) คณะกรรมการระดับชั้นเรียน ทำหน้าที่ในการประเมินผลสัมฤทธิ์

ของการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ และ ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยครูประจำชั้นเรียนจะต้องนำผลการประเมินเข้าสู่การประชุมโรงเรียน ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป

สรุปผล

การวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล และต่ำสุดคือ ด้านการรับผลประโยชน์

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 ท่าน ความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) แต่งตั้งผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการแต่ละระดับชั้นเรียน 2) โรงเรียน ชุมชน และ ผู้ปกครองร่วมกันพิจารณาแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน มีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ให้มีความทันสมัย และสามารถสร้างการเรียนรู้ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน 3) การจัดการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการสร้างความ เข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครอบครัวเข้มแข็ง อบอุ่น ลดปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว และ 4) คณะกรรมการระดับชั้นเรียน ทำหน้าที่ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของ โรงเรียน ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยครูประจำชั้นเรียนจะต้องนำผลการประเมินเข้าสู่การประชุมโรงเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม รายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของ การวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ปกครอง ประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการแต่ละระดับชั้น การทำแผนอย่างมีส่วนร่วม และมีการนำเสนอแผนสู่การประชุมของโรงเรียน ถึงแม้โรงเรียนจะมีคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีตัวแทนผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแล้วนั้น แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ครอบคลุมทุกประเด็น ดังนั้นในการขับเคลื่อนจึงต้องอาศัย คณะกรรมการแต่ละระดับชั้น ที่เปรียบเสมือนอนุกรรมการ และกลุ่มตัวแทนของผู้ปกครองแต่ละระดับชั้นยังเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง ย่อมพร้อมที่จะร่วมมืออย่างเต็มที่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกอบด้วยด้านการบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เป็น ส่วนของการปฏิบัติงาน โรงเรียนจะต้องสร้างความตระหนักในการดำเนินการให้กับผู้ปกครองได้รับทราบ รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อตัวนักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เป็นผลของการดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อนักเรียน โรงเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นั่นก็คือผู้ปกครองและชุมชน ดังนั้น ผู้ปกครองจึงต้องมีส่วนที่เข้ามามีบทบาทในการสร้างให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และมีบทบาทดูแลนักเรียนในความดูแลของตนเอง และการมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล เป็นการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการระดับชั้นเรียน ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการบริหารสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานทั่วไป โดยมีเครื่องมือ ในการประเมินผลตามความเหมาะสม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนได้ทั้งในด้านการ

บริหารวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานทั่วไป ก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย เช่น ด้าน บุคลากรคือมีวิทยากรที่มีองค์ความรู้ในหลักสูตรท้องถิ่น การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งจะทำให้การขอความร่วมมือเป็นไปอย่างราบรื่น การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ วัสดุ สื่อต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา พัฒเพ็ง (2562, น.84) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ใน ระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์วีร์ พงษ์นาค (2561, น.64) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้อง กับงานวิจัยของกั้ว Guo ได้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและอาชีพของผู้ปกครองไม่ต่างกัน และสอดคล้องกับ เฮนเดอร์สันและแมพ (Henderson and Mapp) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบของโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ที่มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียน พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่ว่าจะมี สถานภาพใด ทั้งทางด้านเพศ อาชีพ รายได้ นักเรียนมักจะได้รับผลประโยชน์หรือมีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ ในระดับที่สูงขึ้นไม่ต่างกัน

2) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ โรงเรียนขนาดกลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี มีพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่ตั้งไว้ว่า การพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาด กลาง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี มีพหุแนวทาง พบว่าความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ 1) แต่งตั้งผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการแต่ละระดับชั้นเรียน 2) โรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครองร่วมกัน พิจารณาแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน มีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ให้มีความทันสมัย และสามารถสร้างการเรียนรู้ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน 3) การจัดการเรียนการสอนโดย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง ผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครอบครัวเข้มแข็ง อบอุ่น ลดปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว และ 4) คณะกรรมการระดับชั้นเรียน ทำหน้าที่ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยครูประจำชั้นเรียนจะต้องนำผลการ ประเมินเข้าสู่การประชุมโรงเรียน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ จันทรงาม (2563, น.90) วิจัยเรื่องแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ จากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นที่สรุปได้สอดคล้องกัน ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง มีการอบรมให้ความรู้ เปิดเวทีให้ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสได้พูดคุยถึงปัญหาความต้องการเพื่อนำไปสู่กระบวนการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์รัตน์ เกตุพงษ์พันธ์ (2561, น.83) วิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนแต่ละด้านควรดำเนินการ ดังนี้ ด้านการวางแผน ควรจัด ประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจถึงการจัดทำแผนและการจัดตั้งงบประมาณประจำปี ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบ จัดเวทีประชาคม เพื่อให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นร่วมกันค้นหาสาเหตุและปัญหาคุณภาพการศึกษา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยการลง

ประชาคมติ ด้านการแสวงหาทรัพยากร ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมส่งเสริมสวัสดิการของนักเรียนและครู มีส่วนร่วมระดมทรัพยากรทั้งด้านคน การเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานด้านการดำเนินการ ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนและทุกงานที่เกี่ยวกับปฐมวัย และด้านการประเมินผล ควรให้มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม และควรประเมินผลเพื่อประกาศเกียรติคุณผลงานดีเด่นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับงานวิจัยของภัสสร โนนทิ และคณะ (2566, น.1357) วิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ด้านอาสาสมัครมีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียน โดยผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตาม โอกาสต่างๆ และควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งมีบทบาทในการแสดง ความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลานและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้หรือเป็นวิทยากรตามความถนัดและเชี่ยวชาญร่วมกับครู

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) จัดทำโครงการประชุมผู้ปกครองเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองและนักเรียน จะช่วยให้ครอบครัวเข้มแข็ง อบอุ่น ลดปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว ซึ่งได้สังเคราะห์จากแนวทางการจัดประชุมร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน

2) จัดทำโครงการแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน มีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ให้มีความทันสมัย สามารถสร้างการเรียนรู้ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น”

2) ควรศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นในชุมชน”

รายการอ้างอิง

นันทรัตน์ เกตุพงษ์ พันธุ์. (2562). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1.

(วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).

นันทวีร์ พงษ์นาค (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.
19 สิงหาคม 2542.

ภัสสร โนนทิง ชูชาติ พ่วงสมจิตร และ มนพันธ์ ชาญศิลป์. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการ
พัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.

(วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์ (พฤษภาคม-สิงหาคม 2566).

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550, 24 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124
ตอน 47 ก. หน้า 23-24

รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

รุจิรี ภูสาระ และกัลป์ยมน อินทสุต. (2558). การบริหารจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์
และสตีวดีโอ.

รุจิราพรรณ คงช่วย. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. รายงานวิจัยเงินอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา.

วนิดา พัฒเพ็ง. (2562). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาโรงเรียน
ในสังกัด สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต).

สุพรรณิ จันทรงาม. (2563). แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา
ของ โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก.

(ค้นคว้าอิสระสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).

อำนวย ป้อมน้อย. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนวัดหุบรัก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยทองสุข